

تأثیر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، کیفیت سیستم کنترل داخلی و کیفیت اطلاعات غیر مالی بر موفقیت در تصمیم گیری شهرداری ها

مژگان جلال اصل^۱*

چکیده

هدف پژوهش حاضر سنجش تاثیر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، کیفیت سیستم کنترل داخلی و کیفیت اطلاعات غیر مالی بر موفقیت در تصمیم گیری و عملکرد غیر مالی در شهرداری های شیراز است که به صورت تجربی با داده های به دست آمده از مدیران و کارکنان در ۱۰ منطقه شهرداری شیراز آزمایش شده است. در این پژوهش از مدل سازی معادلات ساختاری در تحلیل روابط علی بین سازه های مختلف استفاده می کنیم. نتایج نشان می دهد که کیفیت اطلاعات و سیستم های کنترل (حسابداری و کنترل داخلی) تأثیر مستقیم بر کیفیت اطلاعات غیر مالی و تأثیر غیرمستقیم بر موفقیت در تصمیم گیری دارد. همچنین نتایج حاکی از آن است که اطلاعات غیر مالی با کیفیت به طور مستقیم به عملکرد غیر مالی کمک نمی کند، اما به طور غیرمستقیم از طریق موفقیت در تصمیم گیری کمک می کند. تحقیقات قبلی عمدتاً بر روی کیفیت اطلاعات امور مالی و عملکرد مالی متمرکز است. این پژوهش اولین مطالعه ای است که به طور تجربی اثبات می کند که اطلاعات و سیستم های کنترل به شفافیت و اهمیت ارزش اطلاعات غیر مالی و در نتیجه موفقیت تجاری کمک می کنند.

واژه های کلیدی: کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، کیفیت سیستم کنترل داخلی، کیفیت اطلاعات غیر مالی، موفقیت در تصمیم گیری.

^۱ نویسنده مسئول: کارشناسی حسابداری دانشگاه پیام نور نورآباد ممسنی، شهر نورآباد ممسنی، فارس، ایران./

Mzghanjalalasl@gmail.com

مقدمه

در دنیای تجارت وابستگی روزافزون به سیستم اطلاعاتی وجود دارد؛ این وابستگی ین به دلیل نیاز به بهبود کارایی کسب و کار است (الثو و سالمات، ۲۰۱۳). تحقیقات پیشین از جمله پاتاگ (۲۰۱۴)، الجلیلی و طاها (۲۰۱۰) و اللو و سالمات (۲۰۱۴) نشان دادند که سیستم‌های اطلاعاتی در زمینه حسابداری امری ضروری به شمار می‌آید، سیستم اطلاعات حسابداری ابزاری برای ارائه اطلاعات مالی به سازمان درک شده است (میا و پوروانگرا، ۲۰۱۶). شواهد قابل توجهی مبنی بر اینکه حسابداری اطلاعاتی حسابداری در شرکت‌های متوسط و کوچک منبع اصلی اطلاعات برای مدیران را فراهم می‌سازد وجود دارد (سایرا و همکاران، ۲۰۱۰). در این باره آمیدو و همکاران (۲۰۱۱)، با تأکید بر اهمیت استراتژیک استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری، نشان داد که استفاده از اطلاعات حسابداری می‌تواند با موفقیت یا شکست یک شرکت کوچک یا متوسط مرتبط باشد. به بیان دیگر برای بقا، صاحبان و مدیران شرکت‌های کوچک و متوسط به اطلاعات حسابداری به روز، دقیق و به موقع نیاز دارند (آمیدو، ۲۰۰۵). علاوه بر این رشد اقتصادی و گسترش بازارهای سرمایه، ظهور روندهای جدید فناوری، جهانی شدن و رقابت، از جمله عوامل دیگر، نیاز شرکتها را به ارزیابی صحیح سیستم کنترل داخلی نشان می‌دهد (سیلوا و سنا، ۲۰۱۹). در واقع، واحدهای اقتصادی برای دستیابی به اهداف کوتاه مدت و بلندمدت و تحقق مأموریتها و چشم اندازها حفظ توان مالی و سودآوری، مقابله با رویدادهای غیرمنتظره و پاسخگویی در برابر پاسخ خواهان (صاحبان سرمایه، دولت و...) باید از یک سیستم کنترل داخلی اثربخش برخوردار باشند. کنترل داخلی، یک رویداد یا وضعیت خاص نیست، بلکه مجموعه‌ای از اقدامات متوالی و فراگیر است که به همه فعالیت‌های سازمان نفوذ و تسری پیدا میکند. این اقدامات در گستره عملیات یک سازمان و به شکلی مستمر روی میدهد. آنها در مسیری که مدیریت سازمان را اداره میکند و پیش میرد، به صورتی فراگیر و جدایی ناپذیر از آن وجود دارند (حاجیها و محمدحسین نژاد، ۱۳۹۴). به همین دلیل است که ارزیابی کنترل‌های داخلی توسط محققان در سالهای اخیر بسیار مورد توجه قرار گرفته است، بطوری که بعد از تصویب قانون ساریینز اکسلی این توجهات بیشتر نیز شده است، لذا تأثیر کنترل‌های داخلی بر صحت اجرای سیاستها و روشهای مدیریتی و در نتیجه بهبود عملکرد شرکتها و کاهش ریسک سرمایه‌گذاری صاحبان سرمایه بر هیچکس پوشیده نیست (وکیلی فرد و همکاران، ۱۳۹۲). از سویی دیگر تصمیمات مدیران پیامدهای مهمی برای عملکرد و موفقیت شرکت دارد (آنگورو، ۲۰۱۸). در واقع، تصمیم‌گیری مؤثر و کارآمد در نهایت بر سودآوری شرکت، یعنی عملکرد مالی آن تأثیر مثبت خواهد گذاشت. به گفته آنگورو (۲۰۱۸) تصمیمات مدیران بر عملکرد و موفقیت شرکت تأثیر می‌گذارد (مونتیرو و همکاران، ۲۰۲۲). از سویی دیگر در حسابداری سنتی، اطلاعات صورت‌های مالی برای ارزیابی شرکتها کافی در نظر گرفته میشود؛ با این حال، حسابداری در حال دور شدن از رویه‌های سنتی است و به طور فزاینده‌ای اطلاعات غیرمالی را در بر می‌گیرد. در دهه‌های اخیر، متخصصان و دانش‌گاہیان بر اهمیت اطلاعات غیرمالی در تصمیم‌گیری تأکید کرده‌اند (اورنس و لیبرت، ۲۰۱۰)؛ در واقع ذینفعان به اطلاعات غیرمالی علاقه‌مند هستند، زیرا با چالش‌هایی در ارتباط با دسترسی به اطلاعات مرتبط، قابل اعتماد، کامل و قابل مقایسه مواجه هستند (بارکر و اکلز، ۲۰۱۸). بر همین اساس به دلیل ضرورت احساس شده، پژوهش حاضر به دنبال بررسی تأثیر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، کیفیت سیستم کنترل داخلی و کیفیت اطلاعات غیر مالی بر موفقیت شرکت با استفاده از معادلات ساختاری خواهد است تا خلأهای موجود در این رابطه را پیدا کند.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

کنترل داخلی

کنترل داخلی شامل سیاستها، قوانین و رویههایی است که توسط مدیریت وضع میشود تا اطمینان معقولی از قابل اتکا بودن گزارشگری مالی، مؤثر و کارآمد بودن عملیات، و مطابقت فعالیت‌ها با قوانین و آئین نامه‌های قابل اجرا فراهم کند. کیفیت سیستم کنترل داخلی برای بقا و پایداری فعالیت شرکت در بلندمدت بسیار حیاتی است، زیرا امکان کنترل/تحلیل صحت نتایج شرکت‌ها را فراهم میکند؛ کیفیت سیستم کنترل داخلی به مجموعه‌ای از فرآیندها اشاره دارد که به طور مناسب شرکت‌ها را برای دستیابی به اثربخشی و کارایی عملیات، کیفیت در گزارش‌دهی اطلاعات حسابداری، و انطباق با قوانین و مقررات قابل‌اجرا راهنمایی میکند (مونتیرو و همکاران، ۲۰۲۲).

کیفیت اطلاعات غیرمالی

اطلاعات غیرمالی مفهومی مبهم و چندوجهی است، و تعریف درک مشترکی در ارتباط با آن وجود ندارد؛ اما آنچه مشخص است اطلاعات غیرمالی به عنوان اطلاعات اضافی که در صورتهای مالی یک شرکت افشا نشده مطرح است (اورنز و لیبرت، ۲۰۱۰). افشای غیرمالی و معیاره‌ای آن شامل امتیازات شاخص، نسبتها، شمارش و سایر اطلاعاتی است که در صورتهای مالی اساسی ارائه نشده است. غیرمالی میتواند شرایط عمومی اقتصادی، تغییرات تکنولوژیکی در صنعت مشتری، و محصولات جدید رقبا نیز در نظر گرفته شود؛ این اطلاعات شامل تمام داده‌های کمی و کیفی در مورد سیاست دنبال شده، عملیات تجاری و نتایج این سیاست میباشد؛ اخیراً، نویسندگان تعریف اطلاعات غیرمالی را با اطلاعات مربوط به مسئولیت اجتماعی یا پایداری مرتبط میدانند (چونگ و همکاران، ۲۰۱۸؛ مانس-روسی و همکاران، ۲۰۱۸؛ باربوسا و همکاران، ۲۰۲۱). در واقع، علاقه به اطلاعات غیرمالی منجر به پذیرش گسترده گزارشگری (گزارش سالانه یا گزارشهای جداگانه) توسط شرکتهای برای ارائه اطلاعات مالی و اطلاعات غیرمالی مرتبط با فعالیتهای تجاری و جنبه‌های مسائل اجتماعی و زیست محیطی شده است (مونتیرو و همکاران، ۲۰۲۲).

کیفیت سیستم اطلاعاتی

یک سیستم اطلاعاتی با کیفیت مجموعه‌ای از اجزاء در قالب افراد، سخت افزار، نرم افزار، شبکه‌های ارتباطی داده‌ها، پایگاه‌های داده و رویه‌هایی است که در جمع‌آوری، دستکاری، ذخیره و انتشار داده‌ها یا اطلاعات برای دستیابی به اهداف سازمانی مرتبط هستند (کوک و همکاران، ۲۰۲۰). یک سیستم اطلاعاتی با کیفیت مجموعه‌ای از چندین مجموعه اطلاعات است که به صورت سازماندهی شده باهم ترکیب شده‌اند. در زمان‌های مختلف توسط واحدهای مختلف جمع‌آوری شده تا در دسترس همه کسانی باشد که به آن نیاز دارند (تینگ-هولوآک و همکاران، ۲۰۱۱). به بیان دیگر سیستم اطلاعات حسابداری با کیفیت مکانیزمی برای توصیف رابطه فناوری اطلاعات در یک سازمان مجزا با فرآیندهای مالی استاندارد است (توئنده، ۲۰۲۲). باهدف ادغام تسهیل تبادل داده‌ها و به اشتراک گذاری اطلاعات مالی برای دستیابی به هماهنگی بین سازمانها به گونه‌ای است که همه طرف‌های ذینفع بر آن نظارت داشته باشند (کیامپی و همکاران، ۲۰۲۲؛ پورتی پریمواتی و علی، ۲۰۲۲).

موفقیت در تصمیم‌گیری

هارن (۱۹۷۹)، مدل تصمیم‌گیری را توصیفی از یک فرآیند روانی تعریف میکند که در آن تصمیم‌گیرنده باید اطلاعات لازم را سازماندهی کند، گزینه‌های مختلف را برای حل مشکل تجزیه و تحلیل کند و به یک عمل متعهد شود؛ در یک محیط سازمانی، تصمیم‌گیری معمولاً شامل شناسایی اهداف، جمع‌آوری اطلاعات و استفاده از آن اطلاعات برای تعیین بهترین مسیر عمل برای دستیابی به هدف تعیین شده است؛ این فرآیند مستلزم ریسک مستمر است زیرا با هزینه فرصت (از دست دادن به دلیل فرصت از دست رفته) همراه است؛ بنابراین، موفقیت تصمیم‌گیری به توانایی تصمیم‌گیرندگان تجاری برای مدیریت موفقیت‌آمیز اشاره دارد (وایت و همکاران، ۲۰۱۵)؛ موفقیت تصمیم‌گیری توانایی شرکتها برای انتخاب بهترین گزینه‌ها یا جایگزینهای تجاری، با استفاده از این اطلاعات جهت رسیدن به نتیجه دلخواه تعریف میشود (مونتیرو و همکاران، ۲۰۲۲).

عملکرد غیرمالی

عملکرد غیرمالی نتیجه تلاشهای شرکت در ارتباط با رضایت و وفاداری مشتری، شرایط کاری و رضایت/حفظ کارکنان، کیفیت محصول/خدمت، کیفیت عمومی شرکت، سهم بازار، بهره‌وری و نوآوری و همچنین مسائل زیست‌محیطی و اجتماعی (مسئولیت اجتماعی شرکت) میباشد (مونتیرو و همکاران، ۲۰۲۲).

کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، کیفیت سیستم کنترل داخلی، کیفیت اطلاعات غیرمالی، موفقیت شهرداری‌ها

امروزه نیاز مبرمی برای سازگاری شهرداری‌ها با محیط کسب و کار دایماً در حال تغییر وجود دارد. این محیط مدیران را در معرض داده‌های حجیم قرار میدهد که منجر به نیاز به تبدیل آن به اطلاعات مرتبط با ارزش برای تصمیم‌گیری می‌شود (مونتیرو و همکاران، ۲۰۲۲). استفاده از سیستم‌های اطلاعاتی میتواند انگیزه زیادی برای کارکنان ایجاد کند، کارایی و اثربخشی استفاده از منابع را افزایش دهد و جمع‌آوری و پردازش داده‌ها را خودکار کند (خاسانه، ۲۰۲۲). سیستم‌های اطلاعاتی میتوانند کارایی را بهبود بخشند، اثربخشی فرآیند را بهبود بخشند، ساختارهای کنترل داخلی را بهبود بخشند و تصمیم‌گیری بهتری داشته باشند (خاسانه و همکاران، ۲۰۲۱). اعتقاد بر این است که استفاده از سیستم اطلاعاتی مناسب میتواند اطلاعات بهتری را برای بهبود کیفیت شفافیت مالی ارائه دهد (کرپان و شنال، ۲۰۱۷). شفافیت صورتهای مالی، گزارشگری مالی است که جامع، واضح، قابل اعتماد، به موقع و مرتبط با وضعیت مالی باشد (چانگونی و پات، ۲۰۱۹). شفافیت مالی خوب با افزایش نقش سیستم گزارشگری مالی به‌عنوان یک جزء کلیدی در تصمیمات مالی نشان داده میشود (مک کری و لی، ۲۰۲۲). سیستم اطلاعات حسابداری ابزاری مطلق در دست مدیرانی است که در میان پیشرفت سریع فناوری، افزایش آگاهی و تقاضاهای چالشبرانگیز مشتریان و صاحبان کسبوکار تالش میکنند تا در مزیت رقابتی باقی بمانند (گوفوان، ۲۰۲۲). با این حال، یک مشکل عمده‌ای که ذینفعان گزارشگری مالی با آن مواجه هستند، نیاز به اهمیت در نظر گرفتن در فرآیند تصمیم‌گیری نه تنها اطلاعات مالی، بلکه مجموعه‌ای جامع از شاخصهای غیرمالی است (سیورس و همکاران، ۲۰۱۷). به بیان دیگر یک سیستم سنجش عملکرد توسعه یافته است که نه تنها بر اطلاعات مالی بلکه بر اطلاعات غیرمالی نیز تمرکز دارد (هسیمویس و مارتینو، ۲۰۲۲). در واقع، اطلاعات غیرمالی بر رفتار مدیر در تصمیم‌گیری تأثیر میگذارد (کوهن و همکاران، ۲۰۱۲). تحقیقات

در زمینه های حسابداری و تصمیم‌گیری نیاز به انطباق سیستم اطلاعات حسابداری با الزامات سازمانی برای ارتباطات و کنترل اطلاعات را برجسته میکند (نیکوالثو، ۲۰۰۰). سیستم‌های حسابداری وظیفه تجزیه و تحلیل و نظارت بر وضعیت مالی شرکتها، تهیه اسناد لازم برای اهداف مالیاتی، ارائه اطلاعات برای پشتیبانی از بسیاری از عملکردهای سازمانی مانند تولید، بازاریابی، مدیریت منابع انسانی و برنامه‌ریزی استراتژیک را بر عهده دارند. بدون چنین سیستمی، تعیین عملکرد، شناسایی مانده حساب مشتری و تأمین‌کننده و پیش‌بینی عملکرد آتی سازمان برای شرکتهای کوچک و متوسط بسیار دشوار خواهد بود (آمیدو، ۲۰۰۵؛ آمیدو و همکاران، ۲۰۱۱؛ اسماعیل و کینگ، ۲۰۰۵؛ سارا و همکاران، ۲۰۱۰). به طور کلی استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری به عنوان سیستمی در نظر گرفته میشود که با ارائه اطلاعات مرتبط و قابل‌اعتماد برای تصمیم‌گیری به مدیریت در برنامه ریزی و کنترل فرآیندها کمک میکند (گوردون و میلر، ۱۹۷۶). سیستم اطلاعات حسابداری سیستمی در نظر گرفته میشود که داده‌ها را برحسب پول جمع‌آوری و پردازش میکند و منبع مهمی از اطلاعات حسابداری است؛ که به مدیریت و کنترل جنبه‌های موجود در حوزه اقتصادی-مالی شرکت کمک میکند (نگوی، ۲۰۱۴). پژوهش‌های پیشین نشان میدهد که ویژگی کیفی یک سیستم اطلاعات حسابداری را میتوان در صورت وجود یک سیستم کنترل داخلی سالم و مؤثر حفظ کرد (نگوی، ۲۰۱۴؛ هال و تروو، ۲۰۱۵).

بر اساس استانداردهای بین‌المللی حسابرسی، یک سیستم کنترل داخلی باید اساس برنامه توسعه هر شرکت باشد و باید به آن کمک کند تا کلیه فعالیتهای خود را به درستی سازماندهی و کنترل کند (دیمیتریچویک و همکاران، ۲۰۱۵). علاوه بر این، کنترل داخلی به اطلاعات مالی دقیقی کمک میکند که عملیات واقعی فعالیت‌های تجاری یک شرکت را منعکس میکند (کمپبل و همکاران، ۲۰۱۸). کنترل‌های داخلی یکی از مکانیزم‌های متعددی است که واحدهای تجاری برای کنترل مسئله نمایندگی مورد استفاده قرار میدهند؛ همچنین کنترل‌های داخلی همیشه زیربنای بررسیهای مالی و نیز ارزیابی قابلیت اتکای گزارشات مالی را تشکیل داده‌اند. همچنین یکی از دلایل استقرار سیستم‌های کنترل داخلی در درون هر سازمانی ارتقای کیفیت اطلاعات حسابداری میباشد (جاوید و همکاران، ۱۳۹۴). مطالعات پیشین نشان میدهد که کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت سیستم کنترل داخلی به کیفیت اطلاعات حسابداری کمک میکند و در نتیجه بر تصمیم‌گیری و موفقیت تجاری تأثیر میگذارد (گال و آگسی، ۲۰۲۰؛ مونتریو و همکاران، ۲۰۲۱).

با توجه به مطالب مطرح شده برخی از پژوهشگران به بررسی هر یک از متغیرها به صورت تکی و جداگانه پرداخته‌اند که به شرح زیر است:

محمدی و بدرلو (۱۴۰۱)، در پژوهشی به بررسی تأثیر کنترل داخلی و شایستگی‌های مدیر بر حاکمیت شرکتی مطلوب با تأکید بر نقش میانجی کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت پرداختند؛ در این پژوهش، از روش‌های مدل معادلت ساختاری و نرم افزار لیزرل استفاده گردید. نتایج فرضیات پژوهش نشان داد که اثربخشی کنترل داخلی بر حاکمیت شرکتی مطلوب تأثیر معناداری دارد. شایستگی‌های مدیریت بر حاکمیت شرکتی مطلوب تأثیر معناداری ندارد. اثربخشی کنترل داخلی از طریق نقش میانجی کیفیت سیستم‌های اطلاعات حسابداری مدیریت بر حاکمیت شرکتی مطلوب تأثیر معناداری دارد. شایستگی‌های مدیریت از طریق نقش میانجی کیفیت سیستم‌های اطلاعات حسابداری مدیریت بر حاکمیت شرکتی مطلوب تأثیر معناداری دارد. کیفیت سیستم‌های اطلاعات حسابداری

مدیریت بر حاکمیت شرکتی مطلوب تأثیر معناداری دارد. اثربخشی کنترل داخلی بر کیفیت سیستم‌های اطلاعات حسابداری مدیریت تأثیر معناداری دارد. شایستگی‌های مدیریت بر کیفیت سیستم‌های اطلاعات حسابداری مدیریت تأثیر معناداری دارد.

محمد عواد (۱۴۰۱)، در پژوهشی به بررسی تأثیر ویژگی‌های سیستم‌های اطلاعات حسابداری بر بهبود عملکرد مالی شرکت‌های پیمانکاری عمومی از طریق نقش میانجی کیفیت حسابداری پرداخت؛ جامعه آماری تحقیق حاضر شامل حسابداران و حسابرسان و مدیران مالی شرکت‌های پیمانکاری عمومی فعال در شهر بغداد- دیوانیه به تعداد نامحدود بودند که بر اساس فرمول کوکران، در مجموع حجم نمونه لازم ۳۸۵ نفر تعیین شدند. برای بررسی متغیرهای تحقیق از ابزار پرسشنامه استفاده شد که دارای ۴۸ سؤال است. جهت آنالیز داده‌ها از معادلات ساختاری استفاده شده است. مهمترین یافته‌های تحقیق نشان داد که؛ مربوط بودن سیستم‌های اطلاعات حسابداری از طریق نقش میانجی کیفیت حسابداری بر بهبود عملکرد مالی تأثیر مثبت و معناداری دارد. دقت سیستم‌های اطلاعات حسابداری از طریق نقش میانجی کیفیت حسابداری بر بهبود عملکرد مالی تأثیر مثبت و معناداری دارد. اثبات پذیری سیستم‌های اطلاعات حسابداری از طریق نقش میانجی کیفیت حسابداری بر بهبود مالی تأثیر مثبت و معناداری دارد. به موقع بودن سیستم‌های اطلاعات حسابداری از طریق نقش میانجی کیفیت حسابداری بر بهبود عملکرد مالی تأثیر مثبت و معناداری دارد.

یوسف الهی (۱۴۰۰)، در پژوهشی به بررسی عوامل مؤثر بر موفقیت سیستم اطلاعات حسابداری و تأثیر آن بر کیفیت اطلاعات حسابداری پرداخت؛ در این مطالعه از یک نظرسنجی که در آموزش عالی محمدیه در جاوا، پایتخت اندونزی انجام شد، استفاده شد. تحلیل داده برای آزمون فرضیه شامل مدل‌سازی معادله ساختاری با حداقل مربعات جزئی هوشمند است. یافته‌های اصلی نشان داد که فرهنگ و تعهد سازمانی تأثیر مثبت و قابل توجهی بر موفقیت سیستم اطلاعات حسابداری دارند. علاوه بر این، ارتباط بین موفقیت سیستم اطلاعات حسابداری نیز ارتباط قابل توجهی با کیفیت اطلاعات حسابداری دارد.

بشیری منش و همکاران (۱۴۰۰)، در پژوهشی به بررسی تأثیر سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری بر ویژگی‌های کیفی اطلاعات مالی و کیفیت حسابداری شرکت سرمایه‌گذاری غدیر پرداختند؛ جامعه آماری پژوهش کلیه مدیران شرکت‌های سرمایه‌گذاری غدیر میباشد که با استفاده از فرمول کوکران تعداد ۷۸ نفر به عنوان اعضای نمونه پژوهش انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌های پژوهش سه پرسشنامه محقق ساخته میباشد که روایی و پایایی آن بررسی و تأیید گردید. گویه‌های پرسشنامه با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی مورد تأیید قرار گرفتند و فرضیه‌های پژوهش با رویکرد معادلات ساختاری آزمون شده است. نتایج بیانگر آن بود که سیستم اطلاعاتی حسابداری تأثیر مثبت و معناداری بر ویژگی‌های کیفی اطلاعات مالی و کیفیت حسابداری در شرکت سرمایه‌گذاری غدیر دارد. یافته‌های این پژوهش نشان از اهمیت کیفیت سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری و نقش مؤثر آن در بهبود کیفیت اطلاعات مالی و فرایند حسابداری دارد.

ایزد فر و طباطبایی (۱۳۹۹)، در پژوهشی به بررسی تأثیر به روزرسانی سیستم‌های اطلاعات حسابداری در بهبود عملکرد و تصمیم‌گیری مدیران پرداختند، بر این اساس آزمون فرضیه‌ها با استفاده از مدل‌سازی معادله ساختاری و با روش حداقل مربعات جزئی (PLS) به عمل آمده است. نتایج پژوهش نشان داد که قابلیت زیرساخت بر تصمیم‌گیری عملکرد تأثیر معناداری ندارد، قابلیت منابع انسانی بر تصمیم‌گیری عملکرد تأثیر مثبت دارد، قابلیت اداری بر

تصمیم‌گیری عملکرد تأثیر مثبت دارد، تصمیم‌گیری عملکرد بر رابطه بین قابلیت زیرساخت و عملکرد شرکت نقش میانجی ندارد، تصمیم‌گیری عملکرد بر رابطه بین قابلیت منابع انسانی و عملکرد شرکت نقش میانجی دارد و قابلیت منابع انسانی به طور غیرمستقیم و از طریق متغیر میانجی تصمیم‌گیری عملکرد، بر عملکرد شرکت تأثیر دارد. تصمیم‌گیری عملکرد بر رابطه بین قابلیت اداری و عملکرد شرکت نقش میانجی دارد و قابلیت اداری به‌طور غیرمستقیم و از طریق متغیر میانجی تصمیم‌گیری عملکرد، بر عملکرد شرکت به میزان تأثیر دارد.

مونتیرو و همکاران (۲۰۲۲)، در پژوهشی به بررسی تأثیر سیستم‌های اطلاعاتی و اطلاعات غیرمالی بر موفقیت شرکت پرداختند، براین اساس از مدیران ۳۸۱ شرکت پرتغالی خواسته شد که به پرسشنامه پژوهش پاس‌دهند؛ تجزیه و تحلیل داده‌ها به وسیله معادلات ساختاری انجام شد. نتایج نشان می‌دهد که کیفیت سیستم کنترل داخلی تأثیر مثبتی بر کیفیت اطلاعات غیرمالی دارد. کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری تأثیر مثبتی بر کیفیت اطلاعات غیرمالی دارد. کیفیت اطلاعات غیرمالی تأثیر مثبتی بر موفقیت تصمیم‌گیری دارد. کیفیت اطلاعات غیرمالی تأثیر مثبتی بر عملکرد غیرمالی دارد. موفقیت در تصمیم‌گیری تأثیر مثبتی بر عملکرد غیرمالی دارد.

الشواوکه و همکاران (۲۰۲۱)، در پژوهشی به بررسی اثر تعدیل‌کننده رایانش ابری بر رابطه بین سیستم‌های اطلاعات حسابداری بر عملکرد شرکتها در اردن پرداختند؛ به این منظور داده‌های پژوهش به وسیله پرسشنامه گردآوری و به وسیله معادلات ساختاری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت، یافته‌ها رابطه معناداری بین مؤلفه‌های سیستم اطلاعات حسابداری و محاسبات ابری با عملکرد شرکت، به جز کیفیت سیستم، نشان داد. علاوه بر این، رایانش ابری نقش تعدیل‌کننده قابل توجهی در رابطه بین در دسترس بودن سیستم و امنیت و یکپارچگی با عملکرد شرکت ایفا می‌کند. این مطالعه نشان داد که مؤلفه‌های سیستم اطلاعات حسابداری به طور قابل توجهی بر نظارت مدیریت تأثیر می‌گذارد، که ممکن است بر اثربخشی شرکت تأثیر بگذارد و منجر به عملکرد بهتر شود.

المتاری و همکاران (۲۰۲۰)، در پژوهشی به بررسی تأثیر سیستم اطلاعات حسابداری پویا بر تاب‌آوری سازمانی؛ نقش واسطه‌ای قابلیت‌های فرآیندهای کسب و کار پرداختند، داده‌ها به وسیله پرسشنامه گردآوری و به وسیله معادلات ساختاری مورد آنالیز قرار گرفتند؛ نتایج نشان داد که قابلیت سیستم اطلاعات حسابداری پویا بر انعطاف‌پذیری سازمانی تأثیر دارد. بین سیستم اطلاعات حسابداری پویا و ظرفیت فرآیند کسب و کار برای بهبود انعطاف‌پذیری سازمانی ارتباط وجود دارد. یافته‌ها قویا از این ادعا پشتیبانی می‌کنند که قابلیت‌های سیستم اطلاعات حسابداری پویا یک سازمان - هم سیستم اطلاعات حسابداری انعطاف‌پذیر، سیستم هوش تجاری مکمل و هم شایستگی منابع انسانی مرتبط با سیستم اطلاعات حسابداری - میتواند به سازمان کمک کند تا انعطاف‌پذیری خود را بهبود بخشد.

فرضیه‌های پژوهش

فرضیه اول: کیفیت سیستم کنترل داخلی تأثیر مثبتی بر کیفیت اطلاعات غیرمالی دارد.

فرضیه دوم: کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری تأثیر مثبتی بر کیفیت اطلاعات غیرمالی دارد.

فرضیه سوم: کیفیت اطلاعات غیرمالی تأثیر مثبتی بر موفقیت تصمیم‌گیری دارد.

فرضیه چهارم: کیفیت اطلاعات غیرمالی تأثیر مثبتی بر عملکرد غیرمالی دارد.

فرضیه پنجم: موفقیت در تصمیم‌گیری تأثیر مثبتی بر عملکرد غیرمالی دارد.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر شیوه پژوهش، توصیفی-پیمایشی و با در نظر گرفتن معیار زمان، مقطعی است. در این پژوهش به منظور گردآوری داده‌ها از ابزار پرسشنامه استفاده شده است و به منظور حصول اطمینان از روایی و پایایی پرسشنامه از بار عاملی گویه‌ها، آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی، میانگین واریانس استخراج شده و ریشه دوم میانگین واریانس استخراج شده (معیار فورنل و لارکر) استفاده شد. جامعه آماری این پژوهش را کلیه کارمندان (اعم از اداری، دفتری و مدیریتی) که در ۱۰ منطقه شهرداری شیراز فعالیت دارند می‌باشد، که برای جمع‌آوری اطلاعات از فرمول کوکران استفاده شد. به علت نامحدود بودن حجم نمونه، تعداد ۴۹۰ نفر از کارمندان که واجد شرایط بودن، انتخاب شدند و پرسشنامه بین آنها توزیع گردید.

دوره زمانی جمع‌آوری داده‌ها و تحلیل فرضیات و دستیابی به اهداف پژوهش، پاییز ۱۴۰۲ می‌باشد. روش گردآوری اطلاعات در این پژوهش را میتوان به دو دسته کتابخانه‌ای و میدانی تقسیم نمود. در ارتباط با جمع‌آوری اطلاعات مربوط به ادبیات موضوعی و پیشینه پژوهش از روش کتابخانه‌ای و در خصوص گردآوری اطلاعات برای تأیید یا رد فرضیات پژوهش، روش میدانی (پیمایشی) مورد استفاده قرار می‌گیرد. بدین منظور، در جهت سنجش کیفیت اطلاعات غیرمالی از پرسشنامه استاندارد دورنیر (۲۰۱۸) که شامل ۴ سوال است، استفاده شد. همچنین برای متغیر پرسشنامه کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری از طریق پرسشنامه استاندارد سودانی (۲۰۱۲) سنجیده می‌شود که شامل ۴ سوال می‌باشد، موفقیت در تصمیم‌گیری از طریق پرسشنامه استاندارد فورنلاپاتراچاکروم (۲۰۱۹) سنجیده می‌شود که شامل ۴ سوال و کیفیت سیستم کنترل داخلی از پرسشنامه استاندارد کیفیت سیستم کنترل داخلی فورنلاپاتراچاکروم (۲۰۱۹) دارای ۴ سوال و در نهایت از ۶ گویه ویژگی جمعیت شناختی طراحی شده استفاده گردید. در این پرسشنامه‌ها از پاسخ‌دهنده خواسته شده که با توجه به سناریوی مطرح شده میزان موفقیت خود را با هر گویه براساس طیف لیکرت پنج‌گزینه‌ای (کاملاً مخالفم، مخالفم، نظری ندارم، موافقم و کاملاً موافقم) بیان نمایند.

یافته‌های پژوهش

در این پژوهش، برای تأیید یا رد فرضیه‌ها از مدل معادلات ساختاری و به طور اخص تحلیل مسیر استفاده شد. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل سوال‌های عمومی پرسشنامه نیز بیانگر این است که ۸۲ درصد پاسخ‌دهندگان مرد و مابقی زن هستند. همچنین، میانگین سن گروه‌های نمونه (اعم از زن و مرد) حدود بین ۳۷-۴۷ سال بوده است. در خصوص مقطع تحصیلی، حدود ۸ درصد آنها دارای تحصیلاتی در سطح زیردیپلم، ۱۴ درصد دارای تحصیلاتی در سطح دیپلم، ۴۶ درصد دارای تحصیلاتی در سطح کارشناسی و در نهایت ۲۹ درصد نیز دارای تحصیلاتی در سطح کارشناسی ارشد و بالاتر هستند. در خصوص سابقه کار، ۲/۹ درصد از پاسخ‌دهندگان دارای سابقه کار زیر ۵ سال، ۱۲/۹ درصد آنها نیز بین ۶ تا ۱۰ سال، ۲۷/۵ درصد آنها نیز بین ۱۱ تا ۱۵ سال و نیز ۴۶/۶ درصد ۱۵ سال به بالا می‌باشند. در نهایت ۸۳ درصد از پاسخ‌دهندگان به صورت قراردادی در سازمان فعالیت می‌کنند و ۱۷ درصد آن‌ها به صورت رسمی فعالیت می‌کنند.

تجزیه و تحلیل داده ها

قبل از آزمون فرضیه های پژوهش، توزیع متغیرهای پژوهش بررسی شده است. بدین منظور از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف (S-K) استفاده گردیده است. خروجی آزمون در جدول (۱) ارائه شده است.

جدول ۱: آزمون کولموگروف-اسمیرنوف

کیفیت اطلاعات غیرمالی	کیفیت کنترل داخلی	موفقیت در تصمیم گیری	سیستم اطلاعات حسابداری	انحراف استاندارد
۰/۴۷۸	۰/۴۷۲	۰/۵۹۹	۰/۱۴۷	
۰/۴۶۲	۰/۳۶۷	۰/۳۴۳	۰/۰۹۰	مطلق
۰/۳۲۵	۰/۲۱۶	۰/۳۴۳	۰/۰۹۰	مثبت
-۰/۴۶۲	-۰/۳۶۷	-۰/۲۸۲	-۰/۰۸۶	منفی
۰/۴۶۲	۰/۳۶۷	۰/۳۴۳	۰/۰۹۰	کولموگروف اسمیرنوف
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	میزان معناداری
۳/۸۹۲	۳/۹۸۴	۴/۳۰	۰/۳۴۸	میانگین پارمترهای نرمال
۳۸۴	۳۸۴	۳۸۴	۳۸۴	تعداد

از آنجایی که از میزان معناداری همه متغیرهای از کمتر پنج صدم است، لذا داده ها نرمال نبوده و بایستی از آزمون های ناپارامتریک جهت آزمون فرضیات استفاده کرد.

در فرایند بررسی کیفیت مدل، سه بخش اصلی شامل برازش مدل اندازه گیری، برازش مدل ساختاری و برازش مدل کل مورد بررسی قرار می گیرد. در هر بخش، ارزیابی برازش مدل بر اساس معیارهای مختلفی انجام می شود. برای ارزیابی برازش مدل های اندازه گیری، معیارهایی مانند پایایی، روایی همگرا و روایی واگرا مورد استفاده قرار می گیرد. با توجه به الگوریتم تحلیل *PLS*، می توان از آلفای کرونباخ برای سنجش پایایی و از سنجش پایایی به نام پایایی ترکیبی برای ارزیابی پایداری درونی استفاده کرد. مقدار بالای ۰.۷ برای آلفای کرونباخ و بالای ۰.۷ برای پایایی ترکیبی نشانگر پایایی قابل قبول است و مقدار کمتر از ۰.۶ نشانگر عدم وجود پایایی در مدل اندازه گیری است. معیار دوم برای بررسی مدل های اندازه گیری، روایی همگرا است که به بررسی همبستگی هر سازه با سؤالات (شاخص ها) خود می پردازد. در این بررسی، معیار *AVE* برای ارزیابی میزان همبستگی متغیرها با یکدیگر به کار می رود. مقدار ۰.۴ به بالا برای *AVE*، به عنوان حد نصاب روایی همگرا در نظر گرفته می شود که در این پژوهش، مقدار بالاتر از ۰.۴ برای *AVE* مشاهده شده است، به طوری که مقدار ۰.۷ برای برخی متغیرها نیز در دسترس است. این نتایج نشان می دهد که مدل اندازه گیری در این پژوهش، دارای روایی همگرا قابل قبولی است.

نام متغیرها	روایی همگرا	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی
کیفیت اطلاعات غیرمالی	۰/۶۲۶	۰/۹۵۷	۰/۹۵۹
کیفیت کنترل داخلی	۰/۵۷۳	۰/۷۵۲	۰/۷۶۲
موفقیت در تصمیم گیری	۰/۷۰۶	۰/۷۹۲	۰/۸۰۵
سیستم اطلاعات حسابداری	۰/۸۲۸	۰/۷۹۷	۰/۸۴۶

همان گونه که مشاهده می شود، مقادیر آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی برای تمامی متغیرها بالاتر از ۰/۷ است که نشان دهنده پایایی قابل قبول ابزارهای تحقیق می باشد. همچنین، روایی همگرا که به بررسی میزان همبستگی هر سازه با سؤالات خود می پردازد، از طریق متوسط واریانس استخراج شده، سنجیده می شود. همان گونه که مشاهده می شود، متوسط واریانس استخراج شده برای تمامی متغیرها بیشتر از ۰/۵ است، که روایی همگرای مدل را ثابت می کند و مورد تایید قرار می دهد.

از طرفی دیگر در فرآیند برازش مدل ساختاری، از سه معیار t ، R^2 و F برای ارزیابی کیفیت برازش مدل استفاده می شود. این معیارها به شرح زیر هستند:

الف) آماره t

آماره t ، به عنوان معیار اصلی برای برازش مدل ساختاری، باید مقدار بیشتر از ۱.۹۶ داشته باشد تا بتوان به طور قطعی گفت که مسیرها و صحت مدل ساختاری با سطح اطمینان ۹۵ درصد تأیید شده است. به همین منظور، در جدول زیر این مقادیر به صورت خلاصه ارائه شده است تا بتوان با سهولت، مقادیر را بررسی کرد.

جدول ۳- جدول آماره t فرضیه های پژوهش

ضریب مسیر	انحراف استاندارد	آماره تی	سطح معنی داری
۰/۱۷۹	۰/۰۷۱	۲/۵۰۷	۰/۰۱۲
۰/۱۷۶	۰/۰۶۰	۲/۸۹۸	۰/۰۰۴
۰/۱۶۸	۰/۰۵۴	۳/۱۰۶	۰/۰۰۲
۰/۰۳۷	۰/۰۴۶	۰/۸۷۷	۰/۳۸۰
۰/۰۹۳	۰/۰۶۳	۱/۳۷۲	۰/۱۷۰

ب) معیار R^2 یا R Squares

در مدل، ضرایب R^2 مربوط به متغیرهای پنهان (وابسته) استفاده می شود. R^2 معیاری است که نشان دهنده تأثیر یک متغیر برونزا بر یک متغیر درونزا می باشد. برای ارزیابی شدت تأثیر متغیرهای برونزا بر متغیرهای درونزا، سه مقدار ملاک برای مقادیر ضعیف، متوسط و قوی R^2 به ترتیب ۰.۱۹، ۰.۳۳ و ۰.۶۷ در نظر گرفته می شود. به طور خلاصه، R^2 معیاری مفید برای سنجش قدرت تأثیر متغیرهای برونزا بر متغیرهای درونزا می باشد.

جدول ۴- مقدار R^2 برای هر کدام از متغیرهای پنهان پژوهش

متغیر	ضریب تبیین	ضریب تبیین اصلاح شده
موفقیت در تصمیم گیری شهرداری	۰/۳۸۴	۰/۳۶۶

با توجه به جدول بالا مقدار R^2 متغیر درون زا پژوهش از سطح قوی یعنی ۰/۳۳ بیشتر هستند، که نشان از برازش متوسط مدل ها می باشد.

ج) معیار حسو

این معیار نشان‌دهنده میزان تغییرپذیری شاخص‌های یک سازه‌ی درون‌زا است که تحت تأثیر یک یا چند سازه‌ی برون‌زا قرار می‌گیرند. این معیار از حاصل ضرب مقادیر اشتراکی (Communality) یک سازه‌ی درون‌زا در مقدار R^2 مربوط به آن به دست می‌آید. هر چه مقدار حسو بیشتر باشد، نشان‌دهنده برازش مناسب‌تر بخش ساختاری مدل در پژوهش است. به طور خلاصه، این معیار می‌تواند در ارزیابی برازش مدل و شدت تأثیر سازه‌های برون‌زا بر شاخص‌های درون‌زا مفید باشد.

جدول ۵- معیار حسو یا افزونگی

	مجموع مجذورات مشاهدات SSO	مجموع مجذور خطاهای پیش بینی SSE	$Q^2 (=1 - SSE/SSO)$
موفقیت در تصمیم‌گیری	۳۷۵۰/۰۰۰	۲۹۷۴/۱۲۸	۰/۲۱۴
کیفیت کنترل داخلی	۷۵۰/۰۰۰	۷۵۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
کیفیت اطلاعات غیرمالی	۷۵۰/۰۰۰	۷۵۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
سیستم اطلاعات حسابداری	۵۰۰/۰۰۰	۵۰۰/۰۰۰	۰/۰۰۰

همان‌گونه که در جدول بالا مشاهده می‌شود، بخش ساختاری مدل پژوهش از برازش مناسبی برخوردار است.

بررسی برازش مدل مفهومی (یک به یک)

پس از بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری، مدل ساختاری، مطابق با الگوریتم تحلیل داده‌ها در روش PLS به بررسی و آزمون فرضیه‌های پژوهش پرداخته می‌شود.

همان‌گونه که در قبل بیان شد نتیجه بگیریم که بهبود کیفیت سیستم کنترل داخلی و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری به بهبود کیفیت اطلاعات غیرمالی کمک می‌کند. پس فرضیه اول و دوم نشان می‌دهد کیفیت سیستم کنترل داخلی و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری تأثیر مثبتی بر کیفیت اطلاعات غیرمالی دارد. از طرفی دیگر کیفیت اطلاعات غیرمالی به نوبه خود، با موفقیت تصمیم‌گیری تأثیر مثبت و معنی‌داری دارد، که به ما امکان می‌دهد نتیجه بگیریم که کیفیت اطلاعات غیرمالی تعیین‌کننده موفقیت تصمیم‌گیری است که از فرضیه سوم را پشتیبانی می‌کند. این در حالی است که کیفیت اطلاعات غیرمالی بر عملکرد غیرمالی تأثیر نمی‌گذارد. پس فرضیه چهارم را نمی‌توان پشتیبانی کرد. در نهایت و همانطور که انتظار می‌رفت نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که موفقیت تصمیم‌گیری بر عملکرد غیرمالی تأثیر نمی‌گذارد، نتایج به ما امکان می‌دهد از فرضیه چهارم پشتیبانی نکنیم. به طور خلاصه، نتایج نشان می‌دهد که:

۱. هرچه کیفیت سیستم‌های اطلاعات حسابداری و سیستم‌های کنترل داخلی بالاتر باشد، قابلیت اطمینان و شفافیت اطلاعات غیرمالی بیشتر می‌شود.
۲. اطلاعات غیرمالی، اگر با کیفیت باشند، مدیران کسب و کار را به تصمیم‌گیری موفق سوق می‌دهد.
۳. دسترسی به اطلاعات غیرمالی به خودی خود شرکت‌ها را به موفقیت نمی‌رساند. برای این منظور، این نوع اطلاعات باید در فرآیند تصمیم‌گیری مدیران در نظر گرفته شود؛

۴. مدیرانی که با موفقیت تصمیم می گیرند متعلق به شرکت هایی با عملکرد غیر مالی بهتر هستند
۵. کیفیت اطلاعات غیر مالی متغیر مهمی است که رابطه بین اطلاعات و کنترل را واسطه می کند.

بحث و نتیجه گیری

هر چند محدود تأثیر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، کیفیت سیستم کنترل داخلی و کیفیت اطلاعات غیر مالی بر موفقیت شرکت از زوایای مختلفی و به صورت یکجا مورد پژوهش قرار نگرفته است؛ بنابراین پژوهش حاضر نشان داد حسابداری ابزار مهمی برای مدیریت است و مزایای استفاده از اطلاعات ارائه شده توسط حسابداری در تصمیم گیری بدیهی است و باید توسط ارزیابان خارجی و داخلی شهرداری ها برای راهنمایی استفاده شود. از طرفی دیگر تصمیمات بهتر سیستم های اطلاعاتی زمانی مفید و قدرتمند خواهند بود که اطلاعات ارائه شده توسط آنها به طور موثر در فرآیند تصمیم گیری سیستم مورد استفاده قرار گیرد (سجادی و همکاران، ۱۳۸۷). در این باره ادبیات نظری نشان می دهد که موفقیت تصمیم گیری و در نتیجه عملکرد تجاری به عوامل متعددی بستگی دارد (به عنوان مثال، سجادی و همکاران، ۲۰۰۸؛ آنگورو، ۲۰۱۸؛ باگ و همکاران، ۲۰۲۱). در این زمینه، پژوهش حاضر نشان داد سیستم کنترل داخلی کیفیت و سیستم اطلاعات حسابداری کیفیت به کیفیت اطلاعات غیر مالی کمک می کند. اگرچه شواهد تجربی در رابطه با رابطه آماری بین متغیرها وجود ندارد، مطالعات موجود نشان می دهد که یک سیستم کنترل داخلی قابلیت اطمینان اطلاعات حسابداری را بهبود می بخشد (مونتیرو و همکاران، ۲۰۲۱). به عنوان مثال، فریزر (۲۰۲۰) اشاره می کند که کیفیت سیستم کنترل داخلی است برای اعتبار و صحت اطلاعات مالی و غیر مالی مهم است. مونتیرو و همکاران (۲۰۲۱) به صورت تجربی نشان می دهد که کیفیت هر دو سیستم (اطلاعات حسابداری و کنترل داخلی) تأثیر مثبتی بر گزارشگری مالی دارد و در نتیجه بر موفقیت تصمیم گیری شهرداری ها موثر است. از طرفی دیگر کیفیت کنترل داخلی تأثیر مثبت قابل توجهی بر سودمندی اطلاعات و موفقیت در تصمیم گیری دارد. یک سیستم اطلاعات حسابداری دارد. پس سیستم اطلاعات حسابداری شفافیت اطلاعات غیر حسابداری را بهبود می بخشد. در این باره نتایج پژوهش با پژوهش مونتیرو و همکاران (۲۰۲۱) هم راستا است که نشان داد کیفیت سیستم کنترل داخلی بیشتر قدرت توضیحی بر کیفیت اطلاعات مالی نسبت به کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری دارد. در پژوهش حاضر نتیجه گیری برای اطلاعات غیر مالی با کیفیت به دست آمده است. پس نتایج به ما اجازه می دهد نتیجه بگیریم که داشتن سیستم های اطلاعات حسابداری کارآمد کافی نیست، این در حالی است که داشتن سیستمی که فرآیند تهیه و افشای مالی و اطلاعات غیر مالی به ذینفعان را کنترل می کند ضروری است. سپس می توان گفت که سیستم کنترل داخلی امکان اجتناب یا به حداقل رساندن خطاهای غیر عمدی یا تقلب عمدی را فراهم می کند (باقی و همکاران، ۲۰۲۱). از سوی دیگر، مقایسه نتایج ما با نتایج مونتیرو و همکاران (۲۰۲۱)، دریافتیم که تأثیر سیستم های اطلاعات حسابداری و کیفیت سیستم کنترل داخلی بر کیفیت اطلاعات مالی بیشتر از کیفیت اطلاعات غیر مالی است، اگرچه در هر دو مورد قدرت پیش بینی قابل توجهی در نظر گرفته می شود. نتایج ما فرضیه سوم را پشتیبانی کرد و فرضیه چهارم را رد کرد. اگرچه هیچ مطالعه قبلی وجود ندارد که به طور تجربی تأثیر کیفیت اطلاعات غیر مالی در مورد موفقیت تصمیم گیری را تحلیل کند، نتایج ما با استدلال بولیان (۲۰۰۷) سازگار است، یعنی اینکه اطلاعات غیر مالی، اگر کیفیت بالایی داشته باشند، برای تصمیم گیری مهم هستند و

موفقیت آن را تعیین می‌کنند. با توجه به کیفیت اطلاعات مالی، مطالعات قبلی تأیید می‌کنند که این نوع اطلاعات در هنگام استفاده به موفقیت تصمیم‌گیری کمک می‌کند (مونتیرو و همکاران، ۲۰۲۱). به طور غیرمنتظره، نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که اطلاعات غیرمالی با کیفیت بر خلاف ادعای الشباسی (۲۰۱۸) تأثیر قابل توجهی بر عملکرد غیرمالی وجود ندارد. در نهایت نتیجه‌گیری مهمی را به دست آوریم که اطلاعات غیرمالی با کیفیت به طور مستقیم به عملکرد غیرمالی کمک نمی‌کند، اما به طور غیرمستقیم از طریق موفقیت در تصمیم‌گیری کمک می‌کند.

منابع

ایزدفر، فاطمه و طباطبایی، سید جلال‌الدین، ۱۳۹۹، تأثیر به روز رسانی سیستم‌های اطلاعات حسابداری در بهبود عملکرد و تصمیم‌گیری مدیران در شرکت‌های توزیع نیروی برق، نهمین همایش ملی پژوهش‌های مدیریت و علوم انسانی در ایران، تهران.

بشیری منش، نازنین و میری، ابراهیم و جبلی، عطیه، ۱۴۰۰، تأثیر سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری بر ویژگی‌های کیفی اطلاعات مالی و کیفیت حسابرسی شرکت سرمایه‌گذاری غدیر، دومین کنفرانس بین‌المللی چالش‌ها و راهکارهای نوین در مهندسی صنایع و مدیریت و حسابداری، دامغان.

پژوهی، محمدرضا و میری، رضا، ۱۳۹۷، عوامل مؤثر بر استقرار سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت اطلاعات حسابداری در مراکز درمانی شهرستان شیراز، هشتمین کنفرانس بین‌المللی اقتصاد، مدیریت و حسابداری با رویکرد ارزش آفرینی، شیراز. جاوید، داریوش؛ دستگیر، محسن؛ عرب صالحی، مهدی. (۱۳۹۴). بررسی تأثیر کیفیت کنترل‌های داخلی بر محافظه‌کاری مشروط در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران. فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مالی، سال هفتم، شماره ۲۶، از صفحه ۱۲۵ تا صفحه ۱۵۱.

شیخی، فرهاد. (۱۳۹۸). بررسی تأثیر استقرار سیستم اطلاعات حسابداری بر کاهش هزینه، بهبود کیفیت و تصمیم‌گیری در شرکت‌های تولیدی شهرک صنعتی شیراز، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نورآباد ممسنی، دانشکده فنی مهندسی و تحصیلات تکمیلی.

صادق نیا خرم آبادی، مصطفی. (۱۳۹۹). بررسی تأثیر یکپارچگی سیستم‌های اطلاعاتی بر عملکرد مالی با تأکید بر نقش میانجی عملکرد هزینه و کیفیت عملکرد با استفاده از معادلات ساختاری، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز، پردیس بین‌الملل.

صدیقی، علیرضا، ۱۳۹۹، تأثیر کاربرد سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت بر کیفیت اطلاعات و پیامدهای آن بر حکمرانی خوب دولت، ششمین کنفرانس بین‌المللی ترندهای مدرن مدیریت، حسابداری، اقتصاد و بانکداری با رویکرد رشد کسب و کارها، تهران.

محمد عواد، احمد. (۱۴۰۱). بررسی تأثیر ویژگی‌های سیستم‌های اطلاعات حسابداری بر بهبود عملکرد مالی شرکت‌های پیمانکاری عمومی از طریق نقش میانجی کیفیت حسابرسی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده مدیریت و اقتصاد.

محمدی، محمد و بدرلو، شیدا، ۱۴۰۱، تأثیر کنترل داخلی و شایستگی‌های مدیر بر حاکمیت شرکتی مطلوب با تأکید بر نقش میانجی کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت، فصلنامه چشم‌انداز حسابداری و مدیریت، ۵(۵۷).

وکیلی فرد، حمیدرضا؛ اوحدی، فریدون؛ کریمی حصار، فرشاد. (۱۳۹۲). رابطه بین ضعف کنترل‌های داخلی و ریسک سیستماتیک. مطالعات کمی در مدیریت، دوره ۴، شماره ۱، از صفحه ۱۱۷ تا صفحه ۱۳۴.

یوسف الهی، مزگان، ۱۴۰۰، عوامل مؤثر بر موفقیت سیستم اطلاعات حسابداری و تأثیر آن بر کیفیت اطلاعات حسابداری، هفتمین کنفرانس بین‌المللی علوم مدیریت و حسابداری، تهران.

Ahmad, K., & Zabri, S. M. (2016). The effect of non-financial performance measurement system on firm performance. *International Journal of Economics and Financial Issues*, 6(6), 50-54.

Al-Dmour, A. (2019). The impact of the reliability of the accounting information system upon the business performance via the mediating role of the quality of financial reporting. *The International Journal of Accounting and Business Society*, 26(1), 78-111.

Al-Dmour, A. H., Abbod, M., & Al-Balqa, N. S. (2018). The impact of the quality of financial reporting on non-financial business performance and the role of organizations demographic attributes (type, size and experience).

Al-Jalily, M. A., & Taha, A. A. D. (2010). The use of international education standards for professional accountants in developing the accounting curriculum for bachelor stage in Iraq: A model of suggested accounting curriculum for Bachelor stage. *Tanmiat Al-Rafidain*, 32(99), 34-46.

Al-Matari, A. S., Amiruddin, R., Aziz, K. A., & Al-Sharafi, M. A. (2022). The impact of dynamic accounting information system on organizational resilience: the mediating role of business processes capabilities. *Sustainability*, 14(9), 4967.

ALSHAWABKEH, A. M., KADIR, M. R. B. A., NORI, W., & HASSAN, H. B. (2021). The Moderating Effect of the Cloud Computing on the Relationship between Accounting Information Systems on the Firms' Performance in Jordan.

Amidu, M. (2005). Accounting information and management of SMEs in Ghana. *The African Journal of Finance and Management*, 14(1), 15 – 24.

Amidu, M., Effah, J., & Abor, J. (2011). E-accounting practices among small and medium enterprises in Ghana. *Journal of Management Policy and Practice*, 12(4), 146-155.

Anggoro, D., 2018. Effect of accounting information system for internal control «Sippuh online» in pt. Dwimajaya Utama. *EFFECT Russ. J. Agric. Soc. Econ. Sci.* 8 (80), 167–171. <https://doi.org/10.18551/rjoas.2018-08.22>.

Astuty, W. (2015). An analysis of the effects on application of management accounting information systems and quality management accounting information. *Information Management and Business Review*, 7(3), 80-92.

Barbosa, F., Monteiro, A.P., Pereira, C., 2021. Determinants of environmental responsibility disclosure on mandatory and voluntary reporting of portuguese listed firms. *J. Environ. Account. Manage.* 9 (3), 221–235.

Barker, R., Eccles, R., 2018. Should FASB and IASB be responsible for setting standards for nonfinancial information? *Green Paper*. 1–43 <https://doi.org/10.2139/ssrn.3272250>.

Budiarto, D. S., Prabowo, M. A., Djajanto, L., Widodo, K. P., & Herawan, T. (2018, May). Accounting information system (ais) alignment and non-financial performance in small firm: a contingency perspective. In *International Conference on Computational Science and Its Applications* (pp. 382-394). Springer, Cham.

Campbell, S., Li, Y., Yu, J., Zhang, Z., 2016. The impact of occupational community on the quality of internal control. *J. Bus Ethics* 139 (2), 271–285. <https://doi.org/10.1007/s10551-015-2624-2>.

changwony, FK, & Paterson, USA (2019). Accounting Practice, Fiscal Decentralization And Corruption. *The British Accounting Review*, 51(5), 100834. Retrieved from <https://doi.org/10.1016/j.bar.2019.04.003>.

Chong, L.-L., Ong, H.-B., Tan, S.-H., 2018. Corporate risk-taking and performance in Malaysia: the effect of board composition, political connections and sustainability practices. *Corpor. Govern. Int. J. Bus. Soc.* 18 (4), 635–654.

Ciampi, F., Faraoni, M., Ballerini, J., & Meli, F. (2022). The Co-Evolutionary Relationship Between Digitalization And Organizational Agility: Ongoing Debates, Theoretical Developments And Future Research Perspectives. *Technological Forecasting and Social Change*, 176, 121383. Retrieved from <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2021.121383>.

Cohen, J.R., Krishnamoorthy, G., Wright, A.M., 2008. Form versus substance: The implications for auditing practice and research of alternative perspectives on corporate governance. *Audit. A J. Pract. Theory* 27 (2), 181–198.

Esch, M., Schulze, M., & Wald, A. (2019). The dynamics of financial information and non-financial environmental, social and governance information in the strategic decision-making process. *Journal of Strategy and Management*.

Frazer, L., 2020. Does internal control improve the attestation function and by extension assurance services? A Practical Approach. *J. Account. Finance* 20 (1), 28–38.

Gal, G., Akisik, O., 2020. The impact of internal control, external assurance, and integrated reports on market value. *Corp. Soc. Responsib. Environ. Manage.* 27 (3), 1227–1240. <https://doi.org/10.1002/csr.1878>.

GOFWAN, H. (2022). Effect of accounting information system on financial performance of firms: A review of literature. DEPARTMENT OF ACCOUNTING (BINGHAM UNIVERSITY)-2nd Departmental Seminar Series with the Theme–History of Accounting Thoughts: A Methodological Approach. Vol. 2, No. 1.

Gordon, L. A., & Miller, D. (1976). A contingency framework for the design of accounting information systems. *Accounting, Organizations and Society*, 1(1), 59-69.

Hecimovic, A., & Martinov-Bennie, N. (2022). Audit report construction: public sector organisation perspectives within a non-financial information context. *Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management*, (ahead-of-print).

Hla, D., Teru, S.P., 2015. Efficiency of accounting information system and performance measures – literature review. *Int. J. Multidiscipl. Curr. Res.* 3, 976–984. Jokipii, A., 2010. Determinants and consequences of internal control in firms: a contingency theory-based analysis. *J. Manage. Governance* 14 (2), 115–144. <https://doi.org/10.1007/s10997-009-9085-x>.

Ismail, N. A., & King, M. (2005). Firm performance and AIS alignment in Malaysian SMEs. *International Journal of Accounting Information Systems*, 6(4), 241-259.

Khasanah, U. (2022). Does Accounting Information System on Financial Report Transparency: A Literature Review. *Journal of Accounting and Finance Management*, 3(1), 21-27.

Khasanah, U., Mulyani, S., Akbar, B., & Dahlan, M. (2021). The Impact of Project Management and Implementing Enterprise Resource Planning on Decision -Making Effectiveness: The Case of Indonesian State Owned Enterprises. *Academic of Strategic Management Journal*, 20(45).

Kock, A., Schulz, B., Kopmann, J., & Gemünden, HG (2020). Project Portfolio Management Information Systems' Positive Influence On Performance –The Importance Of Process Maturity. *International Journal of Project Management*, 38(4), 229–241. Retrieved from <https://doi.org/10.1016/j.ijproman.2020.05.001>.

Krpan, D., & Schnall, S. (2017). A Dual Systems Account Of Visual Perception: Predicting Candy Consumption From Distance Estimates. *Acta Psychologica*, 175, 1–12. Retrieved from <https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2017.02.005>.

Lallo, N. Y. H., & Selamat, M. H. (2014). The Impact of information technology knowledge components on accounting information system course development: The Iraqi perspective. *Research Journal of Finance and Accounting*, 5(1), 99-112

Lallo, N. Y., & Selamat, M. H. (2013). Developing standardised accounting information system (AIS) course for Iraqi higher education: A conceptual framework. *Asian Journal of Business and Accounting*, 6(1).

Manes-Rossi, F., Tiron-Tudor, A., Nicol`o, G., Zanellato, G., 2018. Ensuring more sustainable reporting in Europe using non-financial disclosure - De facto and de jure evidence. *Sustainability* 10 (4), 1162.

Maya, N. Z., & Purwanegara, H. (2016). The effect of quality accounting information system in Indonesian government (BUMD at Bandung area). *Research Journal of Finance and Accounting*, 7, 188-196. Retrieved from <https://www.iiste.org/Journals/index.php/RJFA/index>

McCrie, R., & Lee, S. (Zech). (2022). Accounting Controls and Budgeting. In *Security Operations Management* (pp. 265–300). Elsevier. Retrieved from <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-822371-0.00008> – 6.

Monteiro, A. P., Vale, J., Leite, E., Lis, M., & Kurowska-Pysz, J. (2022). The impact of information systems and non-financial information on company success. *International Journal of Accounting Information Systems*, 45, 100557.

Monteiro, A., Cepêda, C., 2021. Accounting information systems: scientific production and trends in research. *Systems* 9 (3), 67.

Monteiro, A., Cepêda, C., Silva, A., Leite, E., Camacho, E., 2021d. The role of accounting information in decision-making and economic performance: the Portuguese accountants' perspective. *Entrepreneurship Sustain. Issues* 9 (1), 486–501.

Neogy, T.K., 2014. Evaluation of efficiency of accounting information systems: a study on mobile telecommunication companies in Bangladesh. *Global Discl. Econ. Bus.* 3 (1), 39–54.

Nicolaou, A.I., 2000. A contingency model of perceived effectiveness in accounting information systems: organizational coordination and control effects. *Int. J. Account. Inform. Syst.* 1 (2), 91–105.

Orens, R., Lybaert, N., 2010. Determinants of sell-side financial analysts' use of non-financial information. *Account. Bus. Res.* 40 (1), 39–53.

Pathak, J. (2004). Information technology auditing and cybercommerce: A risk perspective. *Information Systems Control Journal*, 6, 21-26.

Putri Primawanti, E., & Ali, H. (2022). Information, Web Based Information Systems and Knowledge Management on Employee Performance (Literature Review Executive Support System (Ess) For Business (Ess) For Business). *Journal of Information Systems Management Economics*, 3(3), 267–285. Retrieved from <https://doi.org/10.31933/jemsi.v3i3.818>.

Saira, K., Zariyawati, M. A., & Annuar, M. N. (2010). Information system and firms' performance: The case of Malaysian small medium enterprises. *International Business Research*, 3(4), 28-35.

Sievers, S., Mokwa, C.F., Keienburg, G., 2013. The relevance of financial versus non-financial information for the valuation of venture capital-backed firms. *Eur. Account. Rev.* 22 (3), 467–511. <https://doi.org/10.2139/ssrn.1449740>.

Silva, S.R., Sena, R.A., 2019. O planejamento da auditoria interna dentro das organizações. *Rev. Multidiscipl. Psicol.* 13 (47), 595–606. <https://doi.org/10.14295/ idonline. v13i47.2051>.

Tweedie, D. (2022). Inclusive Capitalism As Accounting Ideology: The Case Of Integrated Reporting. *Critical Perspectives on Accounting*, 102482. Retrieved from <https://doi.org/10.1016/j.cpa.2022.102482>.

White, L.C., Pothos, E.M., Busemeyer, J.R., 2015. Insights from quantum cognitive models for organizational decision making. *J. Appl. Res. Mem. Cognit.* 4 (3), 229–238. <https://doi.org/10.1016/j.jarmac.2014.11.002>.

The effect of the quality of the accounting information system, the quality of the internal control system and the quality of non-financial information on the success of municipal decision-making

Mozhgan Jalalasl^{1*}

Abstract

The purpose of this research is to measure the impact of the quality of the accounting information system, the quality of the internal control system and the quality of non-financial information on the success in decision-making and non-financial performance in the municipalities of Shiraz, which is experimentally based on the data obtained from managers and employees in 10 regions. Shiraz municipality has been tested. In this research, we use structural equation modeling to analyze the causal relationships between different structures. The results show that the quality of information and control systems (accounting and internal control) has a direct effect on the quality of non-financial information and an indirect effect on success in decision making. Also, the results indicate that quality non-financial information does not directly contribute to non-financial performance, but indirectly through successful decision-making. Previous research mainly focuses on the quality of financial information and financial performance. This research is the first study that empirically proves that information and control systems contribute to the transparency and importance of the value of non-financial information and, as a result, business success.

Keywords: Accounting Information System Quality, Internal Control System Quality, Non-Financial Information Quality, success.

¹ Corresponding author: Bachelor of science in Accounting Payam Noor university Noor Abad Mamasani/ *Mzhganjalasl@gmail.com*